

TIMOTEOMAN APOSTOL PABLOPA PUNTA KAQ CARTASQAN

Timoteomanmi Apostol Pablo qellqarqa iskay cartakunata, kaymi punta kaq cartan. Kayna cartakunatam sutichanku “iñiqkuna michiqkunaman cartakuna” nispa. Timoteopa mamanmi karqa judio castamanta, taytanñataqmi karqa Grecia nacionniyoq runa. Pablom Timoteowan reqsinakurqa Litra llaqtapi (Hechos 16:1-3). Timoteoqa karurqa Pablopa ancha kuyasqanmi hinaspa ancha yanapaqinmi.

Kay cartaqa iskay parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun pantachikuqkunata mana uyarinamanta, huñunakuyninkupi imam ruranankumanta, willakuntaqmi huñunakuyninkupi kamachikuqkunamantapas (1-3).

Iskay kaq parteñataqmi willakun mozollaraq kayninpi imaynam Timoteoqa Jesucristo-man ñiqkunata michinanmanta (4-6).

Cartapa qallariyninmanta

1 ¹Kuyasqay Timoteo, Ñoqa Pablom Cristo Jesuspa *apostolnin kani salvaq-ninchik Dioswan confiakusqanchik Cristo Jesus kamachiwasqanrayku. ²Iñichisqayraykum qamqa kanki cheqap churiy hina. Dios Taytanchiktawan Señorninchik Cristo Jesustam mañakuchkani qamta favorecesuspayki llakipayari-kusunaykipaq hinaspa haw kallata kawsachisunaykipaq.

Mana allin yachachikuykunamanta

³Macedonia lawman rispay ruegakusqayman hinayá quedaykuy Efeso llaqtapi wakinkunata kamachinaykipaq chaynapi amaña sapaq yachachikuykunata yachachinankupaq. ⁴Amataqyá kasuchunkuchu cuentokunatapas nitaq abuelokunapa sutinmanta manaña tukuy atina listatapas. Tukuy kaykunawanqa yanqa atipanakuyllamanmi chayanku. Manam yanapanchu Diospi confiakuspa paypa munasqanta ruranapaqqa.

⁵Kay kamachikuykunaqa cheqaptapuni kuyanakunanchikpaqmi, chay kuyana-kuyqa hamun limpio sonqomantam, allin concienciayoqmantam hinaspa cheqap ñiyiniyoqmantam. ⁶Wakinkunam chayna kawsakuymanta karunchakuruspa yanqa atipanakuykunapi pantarunku. ⁷Paykunaqa mana entiendechkaspankupas Bibliamanta yachachiyaraqmi munanku. Cheqaplataña rimachkaspapas manam yachankuchu imam nisqankutaqa.

⁸Yachanchikmi kamachikuykunaqa allin kasqanta, chaytaqa sumaqta entien-despam yachachina. ⁹Yachasqanchikpi hinapas leyqa qosqa karqa manam allin runakunapaqchu aswanqa mana kasukuqkunapaqwan rebeldekunapaqmi, Dios

mana adoraqkunapaqwan huchasapakunapaqmi, huchallapi puriqkunapaqwan mana diosniyoqkunapaqmi hinaspa tayta-maman wañuchi- kunapaqwan runa wañuchi- kunapaqmi. ¹⁰Leyqa huchapakuqkunapaqmi, qaripura kakuqkunapaqmi, runamasin suwaqkunapaqmi, llullakuqkunapaqmi, yanqapas-yanqa Diospa sutin rimaqkunapaqmi hinaspa allin yachachikuykunapa contranpi kaqkunapaqmi. ¹¹Chay allin yachachikuyqa yupaychasqanchik Diospa kunawasqan ancha allin noticiam.

Diosman graciasta Pablo qosqanmanta

¹²Señorninchik Jesucristom confianzapaq hapiwaspan serviqnin kanaypaq akllaykuwarqa hinaspa kallpanchaykuwarqa chaymi llumpayta agradecekuni. ¹³Ñawpaqtaqa payta insultaspaymi ñakarichirqanitaq payman iñiqkunatapas, chaynata ruraspamá paytaqa piñachirqani. Chaywanpas payqa llakipayari-kuwarqam manaraq allinta yachaspay manaraq iñisqayrayku. ¹⁴Señorninchik llumpayta favorecewaspanmi kallpanchawarqa creenaypaq hinaspa kuyakuq kanaypaq, chayqa tarikun Cristo Jesusllapim.

¹⁵Cheqapmi kayqa, lliwmi creenanchik, Jesucristom kay pachaman hamurqa huchasapakunata salvananpaq, paykunamantaqa aswan huchallikuqraqmi kani. ¹⁶Chaywanpas Diosmi llakipayariykuwaspan paciencyakuwarqa puntata hinaspa lliw runakunaman qawachirqa Jesucristoman iñikuspalla ñoqa hina wiñaypaqña kawsanankupaq. ¹⁷Chayraykuyá Diosta yupaychaspá hatunchasun wiña-wiñaypaq. Payqa mana wañuq kaspam wiña-wiñaypaq munaychakuchkan, payqa mana rikuy atinam. Chullallam Diosqa. Amén.

¹⁸Timoteo, churiy hina kaptikim kamachimuyki kayta: ñawpaqmantaraqanmanta nisqankuta uyarispayá allin pelearkaq soldado hina seguiy mayna sasaña kaptinpas. ¹⁹Conciencyakipa nisusqaykitayá ruray iñisqaykipi seguispa. Chayman hina mana kawsaqkunaqa yakupi heqepachkaq hinam iñiyinkuta chinkarachinku. ²⁰Chaynatam pantarurqaku Himeneowan Alejandropas. Chaymi rimasqankuwan Diosta manaña piñachinankupaq qoykuni *Satanaspa makinman.

Imaynam Dios adorananchikmanta

2 ¹Imamantapas puntataqa Diosninchiktam mañakunanchik llapallan runakunapaq, paykunapaqmi orakunanchik ruegoakunanchik hinaspa agradecekunanchik. ²Mañakunanchiktaqmi lliw gobiernaqkunapaqpas chaynataq autoridadkunapaqpas, chaynapi allinlla hinaspa hawkalla kawsaspa Diosta allinta servinapaq hinaspa payman agradaqta kawsanapaq. ³Kayqa allinpunim hinaspa salvaqninchik Diospa agradonpaqmi. ⁴Diosninchikqa munachkanmi llapallan runakuna salvakunankuta hinaspa cheqap yachachikuy reqsinankuta. ⁵Hukllam Diosqa, hukllataqmi Diosninchikwan runakunata *allinyanachiqpas, chay allinyanachiqqa Jesucristom, runayaruspanmi ⁶llapallanchikta salvawananchikpaq kikinmanta entregakurqa hinaspa rantinchikpi wañupuwaraqanchik. Kaykunatam Dios reqsichiwananchik munasqan tiempopi. ⁷Chaypaqmá Dios akllawarqa *apostolnin kaspay mana judio kaq runakunaman Jesucristomanta willakunaypaq. Paykunatam yachachikani cheqap yachachikuykunata hinaspa imaynam iñinankuta. Ñoqaqa cheqaptapunim rimachkani, manam llullakunichu.

⁸Ñoqam munachkani tukuy hinastinpi kaq runakuna makinkuta hoqarispanku Diosta chuya sonqolla mañakunankuta, chaytaqa rurachunku ama piñakuspáyá hinaspa ama atipanakuspáyá. ⁹Warmikunapas humildadwanýa pachakuchunku chaynapi

ama pitapas hukmankunata piensachinankupaq, amataqyá allichapakuchunkuchu llumpayta ñaqchapakuspaqa, amataqyá adornakuchunkuchu qorimanta alhajakunawanpas nitaq *perlaskunawanpas nitaq preciopa chanin pachakunawanpas.

¹⁰Aswanqa allin kaqkunata ruraspayá Diospa agradonpaq kawsaq warmikuna hina reqsichikuchunku. ¹¹Warmikunaqa upallallayá uyarichunku yachachikuykunata kasukuspa. ¹²Warmikunataqa manam permitinichu huñunakuykunapi yachachinankuta nitaq qarikunapi munaychakunankutapas aswanqa upallallayá uyarichunku. ¹³Diosqa puntataqa Adantam unancharqa, chaymantañam Evataqa. ¹⁴culebraqa manataqmi Adantachu engañarurqa aswanqa Evatam, paymá huchallikururqa. ¹⁵Chaymi warmiqa wachakuywan ñakarichkaspapas salvakunqa Diospi confiakuspa, runamasinta kuyaspa, mana huchapi kawsaspa hinaspa mana pitapas hukmankunata piensachispa.

Iñiqkuna nanachikuqkunamanta

3 ¹Cheqapmi kayqa: “Iñiqkuna nanachikuyta pipas munaspanqa, allin oficiotam munachkan”. ²Iñiqkunamanta nanachikunapaqqa mana pipapas anyananmi kanan, huk warmiyoylla, imamantapas controlakuq, allin piensaqa, respetana, visitakuna allin chaskiykuq, allin yachachikuq, ³tomaykunapi mana purikuq, peleollapi mana purikuq, pacienciaquq, mana atipanakuq, qollqellaman mana qokuruq. ⁴Chayna runaqa kanan wasinpi kaqkunawan kasuchikuqmi hinaspa churinkunata educaspa paykunawan respetachikuqmi. ⁵Wasinpipuni mana imayna kamachikuyta atispaqa ñimaynataq Diosman ñiqkunataqa nanachikunman? ⁶Chayllaraq ñikuq runaqa manam kanmanchu ñiqkunamanta nanachikuqqa, yanqañataqmi hatun tukuruspan diablo hina castigasqa kanman. ⁷Mana ñiqkunapas lliwmi chay nanachikuqtaqa respetananku. Mana chayqa paymanta mana allinta rimaptinkum paypas diablopá pantachikuyninman urmaykunman.

Diaconokunamanta

⁸*Diaconokunapas allin respetana runakunam kananku, mana yanqa rimaq, tomaykunapi mana purikuq hinaspa mana yanqamanta qollqe ganay munaq. ⁹Diaconoqa ñinanchikpaq Diospa revelasqankunatam conciençianpi allintapuni yachanan. ¹⁰Puntataqa pruebaychikyá allin otaq mana allin kawsasqantapas. Allin kasqanta yachaspaykichikqa *diaconopaqyá akllaychik. ¹¹Warmikunapas allin respetana warmikunayá kachun, paykunaqa kachun amayá cuento qepichu, imamantapas controlakuspayá tukuy imapipas confianza kachunku. ¹²Diaconokunaqa sapakamam huk warmiyoylla kananku, paykunaqa kasuchikunankum churinkunawanpas chaynataq wasinpi kaqkunawanpas. ¹³Diaconokuna allinta ruraspankuqa runakunapa allin reqsisqanmi kanku, chaynapim aswan confianzawanraq willakunku imaynam Jesucristoman ñisqankumanta.

Imaynam Diosman ñikusqanchikmanta

¹⁴Prontom qam watukaykamuyta munachkani ichaqa kay cartatam qell-qamuchkayki ¹⁵sichum unaramuptiyqa imaynatam Diosman ñiqkunaqa kikinkupura kawsanankumanta. Paykunaqa kawsaq Diospa wasin hinam kachkanku, wasipa pilarnin hina kaspankum cheqap kaqta takyachichkanku. ¹⁶Mayna hatunmi Diosman ñinanchikpaq revelawasqanchikqa:

Diosmi runayarurqa.

Espiritu yanapantinmi acusaqninkunata vencerqa.

Payqa angelkunapa qawasqanmi karqa.
 Llapallan nacionkunapim willakusqa karqa.
 Kay pachapi kaqkunapa iñisanmi karqa.
 Hanaq pachapipas chaskisqam karqa.

Iñyninku qepanchakuqkunamanta

4 ¹ Chuya Espiritum cheqaptapuni willawanchik tukupay punchawkunapiqa wakinkuna iñyninkuta qepanchakunankumanta, paykunaqa engañakuq espiritutaña kasukuspa demoniokunapa yachachikuyninkunataña chaskinqaku. ² Iskay uya llulla runakunatañam uyarinqaku, chay llullakunaqa huchallikusqankutapas manañam musyakunkuchu mana concienciayoc rikurirusqankurayku. ³ Chayna runakunam harkakunqaku:
 —Ama casarakuychikchu, kay-wak mikuytaqa ama mikuychikchu —nispa.
 Diosmi lliw mikuykunataqa unancharqa payman agradecekuspa mikunanchikpaq. Chaymi iñiqkunaqa cheqap kaqta yachasqanchikrayku imatapas mikuchwanchik. ⁴ Diospa tukuy ima unancharqa allinmi chaymi ima mikuytapas mana wischupakunanchikchu, chaytaqa Diosman agradecekuspa chaskikunanchik. ⁵ Diospa palabranman hina mañakuspa imallapas mikuykuyqa paypaq sapaqchasqañam.

Jesucristopa allin serviqninmanta

⁶ Kaykunata wawqe-paninchikkunaman yachachispaykiqa Jesucristotam allinta servichkanki. Imapim confiakunaykipaqmi qamqa ñawpaqmantaraq allin yachachisqa karqanki, chay yachasqaykitamá seguichkanki. ⁷ Amayá uyariychu mana valeq cuentokunataqa, aswanqa ejerciciota rurachkaq hinayá Diosman agradaqta ruray. ⁸ Ejerciciota ruraptinchikqa cuerponchikmi kallpata hapin. Chaymantapas aswan allinraqmi Diospa agradonpaq rurayqa chaynapi kay pachapipas hinaspa hanaq pachapipas allinta kawsananchikpaq. ⁹ Kaykunaqa cheqappunim chaymi lliw runakuna chaskinanku. ¹⁰ Chayraykum ñakaristinpas llamkanchik wiñay kawsaq Diosninchikpi confiakuspa. Payqa llapallanpa salvaqninmi ichaqa tukuy imamantapas llalliqaqta iñiqkunallapam. ¹¹ Kaykunata kamachispayá yachachiy. ¹² Mozoraq kasqaykiraykuqa amayá piwanpas despreciachikuychu, qamqa iñiqkunapa ejemplon kaspayá allinta reqsichikuy rimaynikipipas, portakuynikipipas, kuyakuynikipipas, iñynikipipas chaynataq chuya sonqo kaynikipipas. ¹³ Ñoqa chayamunaykamayá Diospa palabrantalee huñunakuykunapi, yachachispaykiyá kallpanchay wawqe-paninchikkunata. ¹⁴ Amayá qonqaruychu *ancianokunapa mañapusqaykitaqa. Paykunaman Dios revelaykup-tinmi makinkuta hawaykiman churaykuspanku Diospa qosusqaykita willasurqanki. ¹⁵ Chaytaqa sonqoykiyá allinta takyachiy, chaynapim llapallanku qawanqaku imaynam aswan-aswan ñawpaqman risqaykita. ¹⁶ Chaynaqa cuidakuspayá allinta yachachiy. Chaynata ruraspaykiqa mana allinkunamantam salvakunki, salvankitapmi uyarisunqikikunatapas.

Iñiqkunawan imaynam kawsanamanta

5 ¹ Amayá qaqchaychu mayorniki señoqkunataqa, paytaqa rimapayay taytay-kita hinayá, mozokunatañataq wawqekikunata hina. ² Payayaqkunatapas kuyakuywanyá rimapayay mamaykita hina. Sipaskunatapas rimapayay panikikunata hinayá ama hukmankunata piensaspa.

³Yanapaykuyá necesitaq viudakunatapas. ⁴Sichu huk viudapa kanman wawan otaq willkanpas hinaspaqa paykunayá puntata yachachun wasinpi kaqkunapaq allin rurayta, tayta-mamanmanyá kuyakuywan kutichichun uywasqanmanta. Chayqa allinmi, Diosninchikqa chayna ruranatam munachkan. ⁵Cheqap necesitaq mana piyniyuq viudaqa Diosmanmi confiakun hinaspa tuta-punchaw mañakun. ⁶Mana allinkunapi puriq viudam ichaqa wañusqa hinaña kachkan. ⁷Yachachi-yá tukuy kaykunata chaynapi imantapas ama anyachikunankupaq. ⁸Pipas ayllunkunata mana mantieneyta munaspanqa, tukuy manta llalliqtapaq wasinpi yachaqkunata mana mantienespanqa qepanchakurunñam iñisqantapas, payqa Diosman mana iñiq runakunamantapas peorraqmi rikurirun.

⁹Listamanqa churay soqta chunka masnin watayoy viudakunallatayá, paykunaqa kanan qosan wañukuptin mana yapakuqkunallam. ¹⁰Paykunaqa allin ruraq kasqankuraykum reqsichikunanku wawankunatapas allin uywasqankumanta, samaykachikuq kasqankumanta, iñiqmasinkunata humildadwan serviykusqankumanta, ñakariqkunata yanapaykusqankumanta hinaspa tukuy imapas allin ruraq kasqankumanta.

¹¹Kallpanpiraq kaq viudakunataqa amaraqyá listamanqa churaychu. Paykunaqa Jesucristoman prometekusqankuta qonqaruspankum huktawan casarakuyta munanmanku. ¹²Prometekusqankuta mana cumplispankum huchallikunmanku. ¹³Mana imapas rurananku kaptinmi wasin-wasin purinmanku, cuento qepi rikuriruspankum yanqakunaman chapukunmanku mana rimanakunata rimaspa. ¹⁴Chaymi ñoqaqa munayman kallpanpiraq kaq viudakunaqa huktawan casarakuspan wawayoy kanan-kuta, wasinkupi ocupakunankuta chaynapi enemigowan ama kamichikunankupaq. ¹⁵Wakin viudakunaqa karunchakuruspankum *Satanastaña qatichkanku.

¹⁶Sichu iñikuq warmipa otaq qaripa kanman viudayaruy ayllunkuna hinaptinga, paymi chay viudakunataqa yanapanan chaynapi huñunakuyinpi kaq iñiqkuna ama paykunawan sasachakunapap, chayna kaptinqa iñiqkunaqa yanapanqa cheqap necesitaqkunallatam.

¹⁷Allin dirigeq *ancianokunataqa allinpaq hapispayá yanapaychik, tukuy manta llalliqtapaq willakuqkunatawan yachachiqkunata. ¹⁸Bibliam nin:

—Erapí trillachkaq bueyestaqa amam senqapankichikchu —nispa.

Huklawpipas nichkantaqmi

—Llamkaqqa pagontam chaskinan —nispa.

¹⁹Amayá caso preciopaqpas hapiychikchu huk runalla *ancianota tumpaptinga, uyarispaqa-uyariychik iskay kimsa testigopa nisqantayá. ²⁰Huchapi puriqkunataqa llapallankupa qayllanpiyá qaqchay chaynapi paykunapas manchakunankupaq.

²¹Dios Taytanchikpa, Señor Jesucristopa hinaspa akllasqan angelkunapa qayllanpim kamachiki kay yachachisqaykunata cumplinaykipaq, amam imatapas rurankichu pimanpas sayapakuspaqa. ²²Manaraq sumaqta pruebachkaspaykiqa amayá pimanpas makikita churaychu dirigente kananpaq chaynapi paykunapa huchanwan ama huchallikunaykipaq. Qamqa kawsay chuya sonqollayá.

²³Ama yakullatañachu tomay, tomayqa as vinotawanyá chaylla-chaylla wiksa nanaywan onqosqaykimanta.

²⁴Manaraq juzgasqa kachkaptinkupas sutichallam wakin runakunapa huchanqa, wakinkunapam ichaqa chaymantaña reqsichisqa kanqa. ²⁵Yachasqataqmi runapa allin rurasqankunaqa, mana chaylla yacharuptinchikpas siemprem pipas yacharunqa.

6 ¹ Servipakuqkunapas respetowanyá patronninkuta allinpaq hapichunku chaynapi Diosninchikmanta hinaspa yachachisqanchikmanta ama hukmanta rimanankupaq. ² Sichu sirvientekunapa patronnin iñiqmasin kaptinqa amayá iñiqmasin kasqanraykuchu menospaq hapichun. Aswanqa allintaraqyá servichunku chay patronqa iñiqmasin kasqanrayku hinaspa kuyay wawqen kasqanrayku. Kaykunata yachachispaykiyá kamachiy.

Imawanmi kusikunanchikmanta

³ Señorninchik Jesucristopa yachachikuyninkunata mana chaskispa hukmankunata yachachiq runaqa hinaspa Diosmanta yachachiykunapa contranpi kaqkunaqa ⁴ hatun tukuqmi, mana imapas yachaqmi hinaspa muspaypi hina rimakuspa atipanakuqmi, chayna atipanakuykunamantam mirarun envidianakuykuna, piñanakuykuna, kaminakuykuna hinaspa hukman piensaykuna, ⁵ chaymantam mirarun millay pensamientoyoq runakunapa atipanakuynin, chayna runakunaqa cheqap kaqtapas mana reqsispam piensanku: “Diosta servispayqa apuyarusaqmi” nispanku. ⁶ Arí, Diosta servispayqa qori-qollqeta hinam tarirunchik kapuqninchikwan contentakuyta yachaspanchikqa. ⁷ Nacespanchikqa kay pachamanqa manam imatapas apamurqanchikchu, chaynataqmi wañukuspanchikpas imatapas mana apasunchu. ⁸ Pachanchikpas mikunanchikpas kaptinqa, chaywanyá contentakusun. ⁹ Apuyaylla munaqkunaqa tentachikuspa pantayllaman hinaspa mana valeq kaqkunallaman wichiyyunku, chaykunaqa apakun llakillamanmi hinaspa wañuyllamanmi. ¹⁰ Qollqella kuyayqa tukuy mana allin ruraykunapa mamanmi. Wakin runakunapas qollqellata kuyaruspankum Diosman iñisqankumantapas karunchakurunku hinaspa tuksikuchkaq hina llumpaysuta ñakarinku.

Iñiqkunaqa soldado hina kasqanchikmanta

¹¹ Qanmi ichaqa Diospa runan kanki, chaynaqa chay llapa mana allin ruraykunamanta ayqekuspaya imatapas allinta ruray, Diosta servispayá payllamanña hapipakuy kuyakuspa, pacienciakuspa hinaspa llampu sonqolla kaspá. ¹² Allin peleachkaq hinayá iñisqayki kalli panchakuy chaynapi wiñay kawsayta haypanaykipaq. Chaypaqmi Dios qayasurqanki hinaptinmi iñisqaykimantapas willakurqankiña achka testigokunapa qayllanpi. ¹³ Qamtam kamachimuyki llapallan kawsachiq Diospa hinaspa Poncio Pilatopa ñawpaqninpi testimoniaqu Jesucristopa qayllanpi: ¹⁴ Señorninchik Jesucristo kutimunankamayá kay kamachimusqaykunata kasukuy ama huchallikuspa chaynapi ama pipas anyasunaykipaq. ¹⁵ Paytam Dios rikurichimunqa munasqan tiempopi. Diosllam tukuy atiyniyoq kamachikuqqa, reykunapa Reyninga hinaspa señorkunapa Señorninqa. ¹⁶ Payllam mana wañuqqa, payqa mana asuykuy atina kanchaypim kawsakuchkan, paytaqa manam pi runapas rikurqachu nitaqmi rikuyta atinmanchu. Payllamá llumpay atiyniyoqqa, payllatayá yupaychasun wiña-wiñaypaq. Amen. ¹⁷ Llapa apukunatayá kamachiy ama alabakunankupaq hinaspa tukuruqla qori-qollqeman ama hapipakunankupaq, paykunaga kawsaq Diosllamanyá hapipakuchunku, payllam chaninninpiqa llapa imakunatapas kusikunanchikpaq qowanchik. ¹⁸ Allinkuna ruraypiyá apuqa kachunku, mana imayoqkunamanyá kusikuywan qochunku. ¹⁹ Chaynapim llapa imankunapas hamuq tiempokunapi kapunqa hinaspa cheqap wiñay kawsayta haypanqaku.

Cartapa tukuyinmanta

²⁰Timoteo, imam yachasqaykikunatayá sonqoykipi takyachiy, amayá uyarichu mana respetowan yanqapas-yanqa rimaqkunataqa nitaq ñisqanchikpa contranpi: “Ñoqaykuqa yachaywanmi rimaniku” nispa yanqa rimaqkunatapas.

²¹Chayna yachaq tukuq runakunata qatispankum wakin ñiñkunapas Diosmanta karunchakururqaku.

Diosninchikyá tukuy imapi favorecesunkichik.